

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Gertrude ab Oesten.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

8 IANVARIJ VI.
**VITA GERTRVDIS DE OESTEN. INCER-
 TO QUIDEM AVTHORE, SED BONA FIDE CON-**

scripta. Nos capita margini adiecimus, & stylum nomibilib in gratiam Lectoris contraximus. Hæc virgo necdum est in Sanctos relata.

Ianuarij 6.
 Cap. 1.

Patria Ger-
 trudis.

IRGO venerabilis Gertrudis de Oestē anno salutis millesimo trecentesimo quadragelimo ipsa sancta Parasceue vulnera Christi suo corpori sēsit impres- sa, vnde multis diebus quotidie septicis manauit san- guis, populo ad tā illustre miraculū obstupescēte. Quod idcirco primo loco cōmemorātū volumus, vt vitæ eius historia lectōri sit gratior. Est apud Bata- uos pagus Voerburg, medius inter Hagā Comitū & Delphos. In eo nata est hæc Gertrudis parentib. rari- colis, atq; ab ipsā simpliciter educata. Vbi autē non nihil adoleuit, cœpit nō solum apud Deū, sed etiā apud homines singularis in ea prudētia elucere. Ve-

nit igitur Delphos, seruitura illic, vbi posset propter inopiā. Nulla tūcin ea vrbe erāt monasteria, sed solum templa duo, quorū vnum erat parocēia, in quo tria tū alta- ria inerant: alterum domus hospitalis pauperū, in qua altare erat propter agros. Multę quoque domus vacuę habitatorib. tum illic cernebātur: at tamen sēlis dieb. multis vtriusq; sexūs hominibus eō confluentibus, non ob audiendā concionem, sed ob ducendas choreas, hæc Christi ancilla tam piē & religiosē in hospitij serui- bat, adeoq; vitæ internæ dedita fuit, vt haud rarō non minorē in illis turbis fenserit diuinæ bonitatis suauitatē, quā postea inter Beghinās degens. Sed hanc gratiā illa cautē celauit, nec quisquam eam cognitā habuit, donēc cum Beghinis habitans eā honestē cuidam personæ reuelaret, ex ea percunctanti, vt se inter illos hominū stre- pitus gessisset. Itā igitur auimus virginis in seculo procul à rebus secularibus & tem- porarijs separatus, Deo intendebat: sicq; fiebat, vt mente placida, hilaris facie, humi- lis corde cunctis grata esset & amabilis. Quod autem ab Oesten cognominatur, id accidit ex carmine quodam, cui id nominis insertum erat. Quod illa quidem ceci- nit, sed spiritu referebat ad dilectum suum Dominum Iesum Christum.

Cap. 2.

Per id tempus duæ ancillæ, Lielta & Dieuera, crebrō ad eam venientes, idem carmen cum illa concinebant in pontibus vrbis, vel alijs locis opportunis. Sed eæ postea, vt & Gertrudis, à vana seculi conuersatione ad Dominum sunt conuersæ, & Dieuera Gertrudi in Beghinagio, vt vocant, cohabitauit: quod quidem hac occa- sione accidit. Quo tempore Gertrudis diligentem nauabat operam ijs, qui ad hospi- tia veniebant, animo quidem constituit soli seruire Deo, & vni placere sponso ce- lesti: sed interim tamen prius experta est mundi fallaciam, contempta à sponso ter- reno. Fuerat enim desponsata cuidam adolescenti, qui despexit eam, & alteri se iungere voluit. Eam verō admonuit Gertrudis, nē suum sibi sponsum præriperet: sed id frustra fuit. nupsit enim illa adolescenti. Cernens igitur Gertrudis tam falla- cem huius mundi fidem, decreuit integram se Domino conseruare, cuius est con- stans fides, vt potē Regis cælestis & immortalis. Indē succedente tempore cum alte- ra illa ex sponso Gertrudis aliquot cœpisset proles, postquā ad partum ventum est, vltra modum cruciabatur parturiens, nec prius vel dolore, vel partu absolui po- tuit, quā à Gertrude petijisset veniam: qua pro illa illa misera orante, tandem li- berabatur.

Cap. 3.

Fit Beghi-
 na Gertru-
 dis.

Insignisci-
 contrito.

Porrō Gertrudis omnibus huius mundi curis exonerari volens, vt absque impe- dimento vacaret sponso cælesti, Domino Iesu Christo, qui hætenus corporis eius integritatem seruauerat, admitti se petijt in Beghinagium Delphense: quodq; hu- militer & ardētī desiderio petijt, etiā impetrauit. Admissā igitur à Beghinis, cum multa deuotione & summo studio totam se Christo obtulit, dabatque operam, vt esset humilis sermone, factis, habitu & tota conuersatione, patienterq; ferret, quicquid molestiæ accideret, irā & Deo & hominibus amabilem se exhibens. Crebrō confitebatur peccata sua Deo & sacerdoti cum lachrymis, atque in ipso conuersio-

SURIUS

aber
 aber
 RVIII
 5

DE GERTRVDE AB OESTEN VIRGINE.

nis suæ exordio diebus & noctibus quatuordecim, lachrymari non destitit. Itaque tum peccatorum suorum se veniam impetrâsse diuina reuelatione cognouit. Toto autem illo Iudæus tempore, quo lachrymæ eius factæ illi erant panes die ac nocte, si quid alimenti corporei percepit, id quidem exiguum fuit, nec tamen absque lachrymis & planctu id sumpsit. Deinde verò vitam viuens immaculatam, in semita mandatorum Dei contendeat progredi, & pro viribus nihil eorum negligere, quæ sciret grata esse sponso suo. Ita fiebat, vt magis magisque proficeret in vera humilitate, voluntaria paupertate, in amore Dei, in suis ipsius & omnium rerum labentium contempnu, alijsque virtutibus, quibus pro suo iudicio placere posset Christo, & ab eo impetrare veniam, gratiam & gloriam.

In conuersionis suæ initio victum sibi emendicabat, quippè pauper & inops: sed in hoc ipso delectabatur amore illius, qui cum diues esset, propter nos egenus factus est. Si ab aliquo inuitata esset ad sumendum cibum, cum gratiarum actione eum percipiebat cibum, quem mendicando sibi parauerat. Non rarò tum ancillas, tum alios quoscumque admonebat, vt vitam moresque corrigerent. Sciscitantibus autem ancillis, vnde alimenta compararent, illa breuissimè respondit: Ancillis Deo seruire cupientibus, sufficit, si fusos torqueant, & bona sint prædite voluntate. Inuitata aliquandò à matrona Aleide Vuillemanni, vt ederet apud ipsam, per posticum ingressa, sedit in mobilis in cæspitibus, mentis excessum patiens. Quod cum aduerterent, qui illam nõ rant, eam interturbare noluerunt. Sæpius intra cubi. culi suum ad sex vel eo amplius hærebat hebdomadas, Deo intenta, qui tum ei manifestabat occulta sapientiæ suæ. Deinde è cubiculo exiens, comedit panem mucidum aut induratum, pro potu autem hausit coagulatum, vel alium liquorem. Sexennio toto de necessario sibi somno subtraxit: quo spatio multas demonis tentationes & molestias pertulit: corripientis brachia eius vel manicas cum fremitu quodam, eique pelliceam vestem detrahere cupientis. Sub his vexationibus illa sæpè dicebat, Apage miser satan: vel etiam obieciebat ei è sublimi cælo ruinam in tartarum. Quod ille ferre non sustinens, crebrò illam è locis alijs ad alia transtulit, nonnunquam in aera sustulit, sed illam depositam, Christo non ferente, vt ei noceret malignus. Post tentationes illa in Domino exultabat, sciens beatum, qui suffert tentationem: quòd post probationem, si sit inuentus fidelis, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se: sciens etiam non coronandum, nisi qui legitime certauerit. Amabat verò pueros & infantes: idque non ignorans cacodæmon, transfigurabat se identidem, non in angelum lucis, sed in formam pueri plangentis & lugentis, vt sic virginis animum à rebus diuinis auocaret. Sed illa id non ignorans, aiebat ei: Abscede maligne demon: non es tu ille, quem diligit anima mea.

Solebat illa quotidie exercere se in vita & passione Christi meditanda & commemoranda: sed interim tamen accommodabat se temporibus itemque officijs Ecclesiasticis. Itaque in Aduentu Domini animo voluebat antiquorum patrum ardentissima desideria, mirabaturque incredibilem Dei erga nos beneuolentiam, quòd voluerit venire ad nos, & ex virgine nasci: immò etiam quotidie venire in animas nostras, & mansionem sibi in illis facere, modò sermones eius seruemus, & fidelem ei exhibeamus seruitutem. Cogitabat etiam beneficia ipsi speciatim diuinitus collata grauitò quòd à Christo in sponsam & filiam delecta esset. Atque pro his omnibus ingentes Deo gratias agebat, & admirans lætabatur. In Christi natiuitate versabat animo eius summam humilitatem, extremam paupertatem & id genus alia: quorum cogitatio maximam ei afferebat mentis dulcedinem, excitabatque ad laudandum Deum & gratias medullitis agendas. Contigit quandoque, ea in eiusmodi meditationibus cum multa cordis deuotione & suauitate versantè, seque paruulo Iesu oblectante, vt eius virginea vbera tumescerent, lacteque manarent quotidie à Christi die natali vsque ad Purificationis festum.

Erat in Delphensi Beghinagio etiam Lielta illa, cuius supra meminimus, virgo Deo deuota. Ea plena spiritu sancto prædixit Gertrudi, anno elapso fore, vt vulnere Christi eius manibus, pedibus & lateri imprimerentur. Sed illa verè humilis, tanta se gratia indignam censens, sic respondit: Vnde hoc mihi, vt tanto Dei munere afficiar? Agnosco me magnam peccatricem, & omni virtute vacuam. Itaque

Cap. 4.
Vidit sibi
emendicat.
2. Cor. 9.

Miræ eius
contempla
tiones.

Dæmon eam
impugnat.

Iacob. 1.

2. Tim. 2.

Cap. 5.
Exercitia
eius.

Iohan. 14.

Rarum mi
raculum.

Cap. 6.
Prophetia
Lieltæ vir
ginis,

oro

Diuinitus
ei impi-
mūtur vul-
nera Chri-
sti.

oro te, soror mea, nē eiusmodi sermonibus occupes os tuum & aures meas. Sum iam tot affecta Dei beneficijs, vt ei nunquā possim pro dignitate gratias agere. Attamen anno euoluto, nocte Parasceues aduentante, cū se Gertrudis in cubiculo suo coram Crucifixi imagine corde attentissimo prostrauisset, & prolixius orans, immensam illam Christi charitatem cogitaret, qua voluit propter nos crucifixum delictissimumque Crucis perferre supplicium: totisque viribus eum laudaret, ei que gratias ageret, mirifica animi deuotione & pietate perfusa: singulari eaque stupenda gratia in manibus & pedibus & latere sibi sensit vulnere Christi notas siue stigmata impressa. A diuina igitur contemplatione ad se reuersa, in clamauit voce magna Dieu uera beghinam: Veni, & vide, inquit, quam gratiam prestitit Deus mihi indigna, non meritis meis, sed abundantanti benignitate sua. Aduolat Dieu uera, uidet & obstupescit, Deum laudat & predicat. Neque solum illa nocte, sed etiam clara iam die, atque deinceps diebus non paucis, vt minimum vsque ad Ascensionem Domini, ex illis vulneribus profudit sanguis gratissimi coloris, idque quotidie septies ad singulas horas Canonicas. Eum uero sanguinem exceperit Gertrudis lenteolis, in eum usum ab ipsa preparatis. Non potuit autem tam insigni miraculum latere diu. Itaque non solum Delphenses, sed

Nō fert ho-
minum cō-
cursus vir-
go Deo de-
dita.

& vicini circūquaque aduolauerunt, rei uisendae ualde cupidi: uerum id Gertrudis molestum fuit, quod illi hominum concursus nimium impedirent eam a spiritalibus exercitijs & pijs meditationibus, quibus rapiebatur in Deum, & mentis excessum patiebatur. Sciens igitur omni homini necessarium esse timorem Dei, & nisi contineat se quisque in timore Dei, cito subuersum iri domum illius, domum, inquam, conscientiae, idque uel à carne propria, uel à mundo, uel à satana: simulque reformidans, ne forte placeret sibi, & hoc ipso Deo iam displiceret: necnon animaduertens turbas ipsam uisitantium medium quoddam inter Deum & ipsam efficere, sic Dominum deprecata est: Si placet tibi, bone Iesu, oro ut haec uulnerum stigmata aboleantur in corpore meo, nē forte separer à te si incipiam in de placere mihi, aut alijs inimici infidijs appetar. Exaudiuit uero eam Dominus, ita ut sanguis quidem ex uulneribus non maneret, sed tamen uulnerum nota remaneret usque ad supremum eius uitae diem.

Precib' ob-
tinēt, ne flu-
at sanguis
ex uulneri-
bus eius.

Cap. 7.

At uero postea circa cor ex omni parte magnos sensit dolores. Cogebar enim iam carere suauitate illa, quam senserat cum sanguis ex eius uulneribus efflueret. Magno igitur coepit ardere desiderio illa uulnera recuperandi, prorupitque in eiusmodi uoces: O si mihi dulcissimus sponsus meus Iesus Christus uelit restituere uulnera sua. O si contingat mihi cruenta eius uulnera uisibiliter ferre in corpore meo, non rogabo, ut ea tollat à me. Mallem enim in sublimi loco ab omnibus conspicienda reponi, ut cuncti ea uulnera cernerent, & praeotentem Deum colaudarent. Acceperat autem haec uulnera Gertrudis anno millesimo trecentesimo quadagesimo, ut iam supra dictum est, & postea annis fere decem & octo superuixit, sed imbecillo corpore: ita ut templum aditura, bis terue itinere quiescere cogeretur. Etsi autem corpulenta erat, at tamen in cibo potuque sumendo parca fuit. Accidit, ut quodam tempore ualde euperet edere caseum cum pane: & ecce Deus permouet rusticum quendam, qui sumpto pane & caseo, iuit Delphos, nesciens quod ea ferret. Sed cum uenisset iuxta Beghinagium, Gertrudis in spiritu id cognoscens, licet hominem non nosset, nec ei cognita esset, acciuit Dieu ueram, dixitque ut panem & caseum à rustico acciperet. Exit illa continuo, cernit ad fores Beghinagij hominem ferentem caseum & panem, aitque ille: Amice, noueris te iam cōperuissse, quod Deo uolente tendebas. Confestim rusticus tradit ei caseum & panem, & abscedit. Gertrudis autem comedit ex illo pane & caseo, gratias agens Deo.

Cibi & potus parumonia.

Cap. 8.
Claret pro-
phetiae spi-
ritu.

Habuit uero Gertrudis etiam prophetiae donum. Anno salutis millesimo trecentesimo, quinquagesimo primo Imperatrix cum filio suo duce Vuilhelmo in Mosam praedium commisit. Sentiens autem Gertrudis in spiritu periculum, quod tum imminebat, (Erat uero per id tempus cum sororibus in urbis templo) toto corpore se prosternens, hortabatur sorores ut orarent: Iam enim, inquit, praedium ad Mosam committitur, & orandi tempus est. Paulo post commissio praedio, ait ad beghinas: Laudemus Dominum, sorores meae: nostris enim cessit uictoria. Beghinæ quaedam conuersa, quodam tempore in templo cum mul-

SURIUS

q. ber
nober

RVIII

5

DE GERTRUDE AB OESTEN VIRGINE.

multa contritione lugebant peccata sua. Nouerat hoc Gertrudis in spiritu, easque domum reuertentes hunc in modum consolata est: Etsi, sorores meæ, mala vita vestra Dominum grauiter offendistis, sed peccata vestra lachrymis diluire, & ad breue tempus nunc vos detis angoribus. Ego verbis omnipotētis Dei affirmo vobis, nunquā vos damnatum iri. Sedens quandoquē in cubiculo suo, sensit comune patriæ impendere exitium ex nimia Rheni inundatione. Itaque cum beghinis ad Dominum deprecandum se conferens, crucis in modum humi prostrata, periculum illud auerit. Venit quandoquē ad eam visendam foemina quædam, Elizabeth nomine, quæ alioqui frequenter eam adire consueuerat, vestibus cultioribus induta, & vita ac moribus secularis. Ei ergo sciscitanti, quo pacto posset eorum obtinere regnum, sic Gertrudis respondit: Crede mihi, veniet ille dies, quando & tu mundo crux eris, & ille tibi. Nec sefellit, postea vsque ad eam paralyti diuexata, vt claudicans & scipionibus innixa incederet.

Nouerat illa etiam occulta post futura, vti eius cōfessarius dominus Nicolaus Hondepilius re ipsa expertus est. Erat is sacerdos singulari pietate, veteris ecclesiæ facellanus, adeo paupertatis amans, vt cum esset extra notos & cognatos, ostium panis fragmenta emendicaret: dignus planè, cuius consilijs & institutione Gertrudis ad virtutes capeffendas informaretur. Cum igitur aliquando cum ipsa virgine Gertrude loqueretur de magistro Theodorico de Renen, per id tempus hostibus recōciliato, sub finem sermonis Gertrudis ait, eum ab hostibus trucidatum iri. Admirante domino Nicolao, & dicente eum cum hostibus in gratiam reductum, illa repetijt, sic omnino futurum esse, idque propediem. Et ecce Theodoricus paulò post extra portas vrbs Delphensis egrediens, hostium insidijs interceptus, tantaque immanitate ab illis perimitur, vt membra eius collecta in sportulis domum relata sint. Quod vbi comperit Nicolaus, deinceps maiori in precio habuit, quæ a Gertrude dicerentur. Volebat ille postea in Delphensi oppido domum sibi comparare, sed cum id Gertrudi indicasset, illa dissuasit, dicens fore, vt breui vili precio domos venales offenderet. Id quod factum est, cum postea ea vrbs oblidione premeretur: quo quidem tempore virgo Gertrudis iam excefferat è viujs. Aleidis Vuillemani, matrona nobilis, cuius supra mentio habita est, valde metuens extremum illud horrendumque Christi iudicium, poenasque sempiternas, sæpè veniebat ad Gertrudem, orabatque vt precibus suis impetraret ipsi à Domino gratiam, & ne cum impijs damnaretur. Ea ipsa aliquādo ingressa est cubiculum vbi Gertrudis erat in contemplatione suspensa: cumque tandem ad se rediisset magna voce ait ad Aleidem: En ego tibi affirmo per Dei gratiam & misericordiam, te ab æterna damnatione immunem fore. Quibus verbis Aleidis nō immeritò magna se sensit consolatione affectam, egitque gratias Deo pro singulari eius misericordia. Petijt autem eius maritus idem sibi quoque diuinitus impetrari, sed Gertrudis sapienter respondit, se id promittere ei non posse, nisi prius diuina reuelatione esset edocta.

Cum iam annos non paucos inter Beghinas egisset Gertrudis in seruire & vite duritia atque seueritate haud vulgari, ad eam peruenit diem, qua erat itura ad sponsum cælestem, de quo solebat & loqui suauiter, & piè meditari, & etiam canere dulciter. Itaque sacrosanctis Christi munita mysterijs, ad beghinas ait: Sorores meæ, ego domum proficiscor. Illis existimantibus præ morbi dolore sic eam loqui, dicentibusque ipsam domi esse, rursus ait sana mente: Nequaquam sum domi, sed illic volo esse, vbi plateæ sternuntur auro mundo. His dictis, paulò post spiritum suum Deo commendans, in pace obdormiuit, videbanturque in manibus eius defunctæ tanquam eburnei digiti. Obijt anno à Christo nato millesimo trecentesimo quinquagesimo octauo, ipso sancto Epiphaniæ die, humatumque est corpus eius extra ostium turris antiqûæ Delphensis ecclesiæ, parte ea quæ vergit ad Austrum, nondum enim habebant tum Beghinæ Delphenses proprium templum atque cœmeterium. Ea tempestate, & multis deinceps annis in eodem Beghinagio multa fuere foeminae admiranda pietate & deuotione, quæ ex hac vita abiere feliciter, virtutum amictu varietate. In ijs fuit alia quædam Gertrudis, in conuentuali, vt vocant, domo habitans, puritatis & humilitatis valde studiosa. Quæ cum diem clausisset extremum, mox in Flandria apparuit monacho cuidam, duobus angelis vtrinque eam comitantibus: è quibus percontabatur is monachus

Cōsolatur sorores poenitentes.

Cap. 9. Nicolai Hondepilij laus

Predicit eadem cuiusdam.

Delphi oblidionem.

Predicit cuidam Gertrudis, quæ non sit damnanda.

Cap. 10.

Obdormit in domo.

Alla quædam Gertrudis, beghina Delphensis.

chus

chus, quò illam monacham deducerent. Responderunt illi, non se monacham ducere, sed beghinam Delphensem. Monachus verò diligenter annotans horam illam, venit Delphos, putans eam fuisse sororem suam, quæ in eo debebat Beghinagio piè & religiosè. Sed cum sororè suam viuam cernebat, comperit aliam sibi apparuisse. Præstet nobis Christus virginum sponfus, vt in sanctorum eius numeru adscribi digni simus, Amen.

VITA BREVIS S. MELANII REDONENSIS
EPISCOPI, EX D. GREGORII TVRONEN. DE
gloria Confessorum cap. 55.

6 Ianuarij

MELANIVS autem Redonicæ vrbis Episcopus, post innumerabilium signa virtutum iugiter intentus celo, emicuit seculo: super cuius sepulcrum mira Christiani fabricam celsitudine leuauerunt. Sed in stinctu maligni, qui semper bonis aduersatur opibus, quodam tempore ab igne comprehenditur. Palla verò erat lignea, quæ sanctum Confessoris tegebat sepulcrum. Illic igitur vbi tignorum congeries flamma dominante truncatur, ruunt tegula cum lignis, & reliquo tecti apparatu, vna quæ è trabibus summatato capite impetu ruine præpulta, super tumulum sancti ruit. Quæ non modò succedere pallam, verum etiam conterere inter se & lapidem sepulchri poterant. Ruit insuper & immensa multitudo carbonum. Alia quoque vela, quæ vel parietibus, vel ostijs dependebant, ad primum flammæ flatum exusta sunt. Hæc verò palla non solum non vsta, verum etiam nec in superficie ab igne dedecorata est. Igitur expleto incendio, ingrediuntur populi cum eiu latu magno, & vsque ad sepulcrum Antistitis properant, inter stetus & lachrymas noua gaudia percepturi. Remouent à tumulo ligna cum flammis, apprehensum, quæ tumuli velum, excussis prunis, mirantur omnes illæsum.

S. Melanij sepulcrum ab igne non leditur.

SURIUS

qber
uober
RVIII
5

VITA GODEFRIDI COMITIS CAP-
PENBERGENSIS, NECDVM QVOD SCIAM IN SANC.

tos Relati, à quodam monacho Præmonstratensi eius contemporaneo edita, sed per nos mutato stylo nonnihil contracta. Videat Lector de eodem Comite in vita S. Nortberti, quæ est 3.

Tomo 6. Iulij, cap. 30.

EMPORIBUS beati Ludgeri primi Episcopi Monasterij, & Caroli Magni Regis, mons, quem Germani Cappenberg vocant, inhabitabatur: sed quòd aliquandò in monasterium mutandus esset, longè ante diuinitus reuelatum est. Itaque anno Christi millesimo centesimo vicesimo secundo castrum Cappenbergense monasterium effectum est: atque ab eo tempore multi è fratribus nostris diuersis in locis Episcopi, Abbates, Præpositi, Prælati instituti sunt, non sine Ecclesiarum, quibus præfuere, in bonis temporarijs incremento. Episcopi è nostra Ecclesia assumpti, hi sunt: Nortbertus Magdeburgensis Archiepiscopus, Euermodus & Isfridus Raceburgenses Episcopi, Vualonus Havelbergensis & Vuitgerus Brandeburgensis Episcopi, Flogerus Sagientis in Polonia præsul. Quod quidem cum nos Comitum nostrorum Godefridi & Othonis, quorum sæpè in angustijs experti sumus opem, meritis factum existimemus, vitam eorum partim annotare voluimus, vt ea & nobis rectè viuendi exempla suppeditet, & alios ad similia inuiter.

Sanctoru vitam bene viuendi exempli suppeditant.